

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Sloga“ in eksclenca Waser.

Iz Ormoža 15. februarja.

Zoper tukajšnjo c. kr. okr. sodnijo se že čez dve leti ustne in pismene pritožbe množijo. Mnogo takih pritožeb se je tudi katoliškemu slovenskemu političnemu društvu „Slogi“ v Ormoži izročilo. V sled tega je odbor društva „Sloge“ dne 20. januarja 1884. te pritožbe neposredno pravosodnemu ministru baronu Pražaku doposlal ter prosil, da v tej zadevi potrebne korake storiti blagovoli. V pritožbah se je navajalo, da je tukajšnja c. kr. okr. sodnija pri občinstvu svoj upliv in svoje spoštovanje izgubila in da nasproti vsem ministerskim naredbam neče slovenskih ulog slovenski reševati, še manj pa s slovenskimi strankami slovenske zapisnike delati. Vsled te pritožbe bila je v Ormoži po zimi lanskega leta celi teden preiskava. Vodil jo je okrajni sodnijski pristav Šventner. Vse pritožbe so zaslišani svedoki kot resnične in opravičene potrdili. — In na te pritožbe je dobilo društvo „Sloga“ sledeči odlok: „pr. Z. 2418.

An den clerical-national politischen Verein „Sloga“ in Friedau.

Sr. Excellenz der Herr Minister und Leiter des Justiz-Ministeriums hat mich in dem Erlasse vom 9. d. Mts. Z. 3843 beauftragt, dem Vereine „Sloga“ die an das hohe Ministerium gerichteten Beschwerden mit dem Beifügen zurück zu stellen, dass jene Verfügung, welche sich nach Massgabe der gepflogenen eingehenden Erhebungen als nothwendig herausgestellt hat, getroffen wurde.

Graz, den 15. März 1884.

Der k. k. Oberlandesgerichts-Präsident:
Waser m. p.

Na dopis je društvo „Sloga“ pravosodnemu ministru sledečo pritožbo oziroma prošnjo doposlalo: „k šte. 5, 1884.

Vaša prevzvišenost!

Na ta dopis veleslavne c. kr. nadsodnije v Gradci od 15. marca 1884 št. 2418 je podpisano društvo v svoji odborovi seji od 22. marca 1884 sledečo prošnjo na Vašo prevzvišenost staviti odločilo: Glede na to, da je „Sloga“ „katoliško, slovensko politično društvo“, — ne pa „clerical-national politischer Verein“, — in da se torej društvo skoz ta le v nasprotnih, nemško-liberalnih, proti Sloven-

stvu ščuvajočih židovskih časopisih se nahajajoči izraz — „clerical-national“ — po pravici razžaljeno čuti, in torej zoper takove od kod koder prihajajoče naslove prosvedovati mora, glede na to da to društvo ni podložno predsedništvu višje sodnije Graške, nego da je samostalno društvo, kojemu gre tudi nekakov častilen naslov, — glede na to, da je občevalni jezik „Sloge“ po njenih pravilih izključljivo slovenski, se toraj zbog krivo poznamo vanega adresata in rabljenja nepravilnega jezika ta dopis slavne nadsodnije Graške Vaši prevzvišenosti pošlje s prošnjo, naj blagovoli svoj odlok neposredno ali posredno, vendar pa na vsaki način v slovenskem jeziku dostaviti dati.

Na dalje prosi ponižno podpisana „Sloga“ naj Vaša prevzvišenost glede na to, da udje „Sloge“ zahtevajo vedeti, kaj se je na njene pritožbe ukrenilo, blagovoli svoje sklepe naznaniti, ker bi se drugače po drugih zakonitih potih ta neukorna stvar razglabati morala.

Najodličnejšim spoštovanjem in najglobokejo udanostjo

Katoliško-slovensko politično društvo
„Sloga“.

V Ormoži, 27. marca 1884.

Na to prošnjo društvo „Sloga“ še nema odgovora, akoravno jo je državni poslanec g. B. Raič pravosodnemu ministru osobno izročil. Tudi se pri tukajšnji c. kr. okr. sodnji nikjer ne pozna, da bi se bili na omenjene pritožbe „Sloge“ potrebni koraki ukrenili. Slovenske uloge se še vedno nemški rešujejo in pri celi tukajšnji sodnji ni niti uradnika, niti pisarja, ki bi bil slovenske pisave zmožen, akoravno je celi Ormoški okraj popolnem slovensk. Kako se pri tukajšnji sodnji pod vodstvom sodnika Kmetitscha godi, zadostuje to, ako omenim, da je bivši tukajšnji sodnijski sluga W. zatožen, da je poneveril državnega blaga v vrednosti okoli 200 gld., zaradi česar bode še tekoči teden pred Celjskimi porotniki obravnavan, da je ta sodnijski sluga več let jetniško hrano sam preskrboval, da je v svoji službi velikoposestnik postal in da je tukajšnjim sodnijskim uradnikom pri svojem vinogradu velike pojedine daval, pri katerih so ti in drugi povabljeni gosti na eraričnih stolih sedeli itd. Seveda je bil tudi hud nemčur. Društvo „Sloga“ pričakuje, da bodo naši državni poslanci zastran omenjene pritožbe potrebne korake storili.

Pismo z Dolenjskega.

„Vsi pojte rakom žvižgat,
Lažnjivi Vi profoki!“

Gospod urednik! Ne mislite, da hočem biti jednak ali le malo podoben onemu gospodu profesorju, ki je ostavil belo Ljubljano in odnesel svojega rojstva kosti nehvaležni domovini. Ne, ne, njemu nečem biti sličen, ako tudi začnem s citatom, vendar upam, da bolj ponižnim slovenskim — ki se nikakor ne more meriti s francoskimi, nemškimi itd. v ozibljivi nadpranami v njegovej torbi. Niti s tem ponižnim bi ne bil pričel, da nesem čital omenjenega gospoda slovo v najnovejšem dnevniku z dne 2. januarja t. l. — malo pozno, kaj ne? A kaj hočete, naše železnice se še ne stavijo, vsaj s sladkimi obljubami in mastno tiskanimi programi ob volitvah ne. In ko sem tako čudom opaževal prelepe citate, prešlo mi je takoj nekaj prožnosti v živce ter napisal sem v začetku — pa saj tega, če le moči, ne storim več, torej recimo nekaj resnih k imenovanemu slovesu.

Ne vem s kakim srcem zapušča naš „enfant terrible“ domovino, in mi dano preiskati srca in obisti, niti mi tega treba ni, kajti po dejanjih se spoznamo. Ni mi dalje znano, koliko laži in obrekovanja je moral v zasobnem življenji trpeti, to pa smelo trdim — in jaz naše novinstvo prav dobro poznam — da mu obojega v javnem življenji, t. j. kolikor se nam ga je po novinah pokazalo, po krivici ni trpeti bilo in dalje trdim, da mu vsi njegovi očitni protivniki v tem obziru ni do rame ne sežejo. Stvar je temveč taka kakor jo On sam prav dobro začel. Naš „oče“ dr. Janez Bleiweis je umrl in dosti se jih je čutilo poklicanih na njegovo mesto. On gojil je menda upanje, da ga bode narod slovenski mahom proglasil svojim nézmotljivim voditeljem — a varal se je.

Neso mi znana vsa mejsobna pagajanja zaostalih naših četovodij, toda gotovo je, da se nihče ni posamič ril naprej, kajti vsakateri hotel je biti Moltke, nihče pa ni bil „Wippchen“, nihče pa tudi ne Windhorst, kajti, kdor hoče slednjega posnemati, mora baje rano ustajati. A recimo, da bi bil kdo zasel Bleiweisov stol, to je zopet gotovo, da ga je svojim delovanjem na političnem našem polji marsikateri ogromnokrat prej zaslužil nego On. Zadnji

LISTEK.

O škodljivosti Idrijskega živega srebra.

Spical Črnologar

I.

Dalje.)

Ker si ne lastim pravice, učiti in opominati Idrijčane, za kar sta duhovščina in učiteljstvo poklicana, preidem k tretjemu glavnemu uzroku in ta je: škodljivi upliv živega srebra na človeka sploh — v zlasti pa na rudarja.

Že je minolo 100 let, odkar je slavni A. J. Scopoli, prvi idrijski fizik in za Kranjsko mnogozaslužni pisatelj, izdal v Benetkah malo, v latinskem jeziku pisano knjižico o Idrijskem rudniku, v kateri tretjem oddelku piše o boleznih rudarjev Idrijskih — a vidi se mi, kakor da bi bila knjiga pisana danes, kajti to, kar je učeni Scopoli pisal pred 100 leti, to se je godilo v stokrat obilnejši meri pred 10 leti, to se godi še dandanes — pred očmi onih — — —

Na strani 113. navaja pisatelj mej navadnimi boleznimi Idrijskih rudarjev bolezen, katere nam je iskati le v rudnikih za živo srebro: „tremor artuum“, ali slovenski „treslica“. — Scopoli pravi:

„Est alterna, involuntaria, frequens musculorum voluntatis imperio subditorum agitatio, ab interrupto liquidi nervosi et arteriosi in eorum organa influxa producta. Supponit itaque impedimentum liberum illud commercium cerebrum inter et fibras musculares, quo posito, anima subjectos sibi musculos apte regere ac moderari non potest.

Tale impedimentum ponit unicum, volatile factum hydrargyrum, humoribus nostris immixtum, absque uilo alterius causae satellitio. Mirum sane, adsidet fornacibus sanissimus homo, vel certis in locis intra Fodinas operatur, en subito tremulum, debilem, absque ullo humorum dispensio, sine ullo sollidis illato damno.“

Pomniti je, da je bil Scopoli več let zdravnik rudniški, tedaj nedvomno zanesljiva priča. Dalje piše na 116. strani: „Videl sem trpine, ki so, trdno z obema rokama čašo držeč, vso pijačo izlili, predno so čašo do ust

prinesli; ne jesti ne piti neso mogli sami, nego otroci in njihovi domači so je morali pitati. Videl sem tudi take bolnike, ki so, hoteči ustati in hoditi, vznak padali, in so zavoljo tega cele dni sedeti ali ležati morali.“

Nadalje pripoveduje, da se loti treslica onih rudarjev, ki v bogatejših zalogah živega srebra delajo, kjer je smrad silnejši, na mestih, kjer se zrak ne čisti in ne premenja. Scopoli trdi, da njemu samemu na tacihi mestih ne bilo moč niti četrte ure obstati, in da so delavci po tridnevnem delu v tacihi rovih navadno zboleli!

Te bolezni je toraj, ta resnica se pač zani-kati nikakor ne more, uzrok le živo srebro. A ker bi Idrija brez živega srebra ne mogla obstati, dolžnost je najsvetejša rudniške gospodske, skrbeti, da se ne pošiljajo delavci v rove, kamor ne sega sveži zrak, in da vestno menjuje delavce.

Hujše in v posledkih nevarnejše je delo v tovarnah. Pravijo sicer, da se je stvar sedaj zboljšala, verujem. A da se poslužim prilike: Učenec, ki je v prvem semestru trojko dobil v spričevalo,

torej nema nikakega povoda pitati naše izkušene prvorce s takimi nekvalifikovanimi pridevki, kakor jih še nižje osvetlim. Ako torej stavimo vprašanje našemu domovju! naše „domišljave glave, pijane lastnih fraz, zaljubljene v lastno nezmotnost, polne mogočno donečih besed, a prazne vsake vsebine, poleg tega pa neizmerno nizke v vsem svojem mišljenju“ — kdo so ti?

On, On, On s pritikinami — začuje se od vseh strani, glasilo se bode od živečih bitij in odmevalo bode od naših sten. Kakor rečeno, On se je prevaril v svojem samosvestji, njegovi besed se stareji voditelji neso hoteli pokoriti, še manj pa se je hotel on njihovim in ko bi bil narodnjak, kateremu je povsodi in vselej blaginja naroda prva skrb, gotovo bi se bil udal in čakal na morda odmenjeno prvenstvo. Njemu tega njegova strast ni dopuščala. To so nekateri elementi dobro porabili in vladi prišlo je to kot nalašč, kajti vsaj poznamo načelo vseh vlad, no citirati je treba: divide et impera.

Tudi drugi naši vodje dali so se do mala vladi pregovoriti v nekaterih vprašanjih, ki so v posameznem slučaju malostna, ki bi nam pa sploh morala sveta biti. — Naj bode! Toda On ni samo pri tem igral glavne vloge, nego mu je ta uloga postala le drugotna, odkar je bil nastavljen vladnim urednikom. Tu se počne zavijanje naših teženj, tu pred vsem sumničenje in grdenje oseb, katerega še v svojem slovesu opustil ni. Kaj porečemo o človeku, ki daje moči čistemu in gotovo zasluženemu v narodnem obziru pridevek „v telesnem in dušnem oziru rudis indigestaque moles?“ ki imenuje istega John Fallstaffa, ki nadeva jednemu najneutrudljivih i požrtovalnih mož pridevek „Schwächlich“ drugemu istako nadarjenemu „Bullenkalb“ mesto da bi sebi rekel: klobuk doli! Kaj naj rečemo: — pomilovanje! pomilovanje! In kaj dalje, ako za jednim neljubim mu človekom voha sedaj tega, sedaj zopet onega profesorja — može, katerim glede na zasluge za naš narod On niti jermena od čevljev ne bi smel odvezati — ako jih torej voha in potem naglaša po svojem glasilu — saj vemo zakaj?! Pomilovanje pomilovanje!

Kjer pa ne more ovohati nikakih oseb, tam si ustvari radikalne, rekše svoje fantazmagorije. Naše novine so se zadnja leta potegavale za vse drugo nego za zedinjeno Slovenijo, neso se brigale skoro nič ni za Hrvatsko ni za Hrvate, govorile so o Jugosloveniji in o Rusiji menj, kot vsi drugi slovanski listi; naše novine pa so vselej in povsodi zastopale avstrijsko državno idejo. Vsekako se nismo brigali le za kranjske Slovence, kakor se je vladen list, temveč nam so bili vsi naši bratje na srci, vsekako nismo hvalili kakor On sedanje „narodne“ stranke na Hrvatskem, katere korupcija in neznačajnost leži na dlani, nikoli pa tudi nismo hvalili vedenja Starčevićevcev, dasi je v mnogem oziru opravičljivo. Omenjali pa so se veseli in žalostni dogodki v Slovanih, nek list prinašal je sem ter tja celo kakega slovanskega velmoža in zadnji čas del si je na čelo mej drugim par stolpičev svete Moskve. Kaka pregroha! Doli z njimi, da se ne jeze drugojezični in naši „zmerni“ otroci! Da otroci, deca, deca! Vidite, mi ravno nismo več deca, nego smemo se ponašati, da smo odrasli, da imamo razum in da torej hodimo s kom, ako se nam varno vidi, da pa ne hodimo čez drn in strn za kom in tudi za vlado ne, ker nismo deca. (Konec prih.)

v drugem semestru pa se pospel do — dvojke, ni še rešen. Konec leta sedi tam, kjer je sedel pred letom dni. Tako in le za toliko se je zboljšalo stanje v Idriji.

V minolem desetletji, to je od leta 1870—1880 teptale so se v Idriji človeške pravice na način, ki spominja le še rimskih tiranov in besnih mohamedanskih krvolokov. Doba Lipold-Onderkina sama polnila bi debelo knjigo, ko bi se našel kak Le Sagejev „kruljevi hudič“, ki bi svetu odkril vso podlost, vso zlobo, vse krivde, katere imata na vesti — posredno in neposredno — ranjki dvorni svetnik Lipold in desna njegova roka, pemski renegat Onderka. Težko je govoriti o stvari, ki vabi pisca v politične razprave; a ker sem že omenil socialnega vprašanja Idrijskih rudarjev, nadaljujem.

Vse se je godilo pod krinko nemškega lažil-liberalizma. Puntal se je zoper c. kr. oblast, kdor je v onej dobi bil drzen dovolj in je volil po svojem prepričanju. In puntarje (?) podili so iz službe, ali pa se je skrbelo, da je delal bore rudar dan na dan — ob meseci pa še za sol in tobak ni dobil! Tedanja Idrijska c. kr. rudniška go-

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 17. februarja.

Glasovanje o pristojbinski noveli v državnem zboru ni nikakor tako pretreslo vlade, kakor so pričakovali levičarji. Česki poslanec Zeithammer imel je pogovor z grofom Taaffejem, in ta mu je izjavil, da vlada nikakor ne misli napraviti levičarjem tega veselja, da bi se njim umaknila. Celo nadejajo se v vladnih krogih, da še v tem zasedanju spravijo pristojbinsko novelo pod streho, kar pa bode težko šlo, kajti čas za zborovanje je že jako kratek. Mislijo namreč, da bodo nemški konservativci, ki so sedaj novelo spravili zopet v odsek le zato, da jo tako spremeni, da še bolj olajša bremena kmetkemu stanu, hiteli jo zopet spraviti pred zbornico, ker bode vsekako koristila kmetkemu prebivalstvu. Levičarji so se že tudi streznili od prvega veselja po padu te novele. Vedno bolj se jim jasni, da bi se iz nemških konservativcev in liberalcev ne dala sklopiti večina, ki bi bila zmožna vladatai. Res da bi nekateri nemški konservativci, pa tudi ne vsi, radi imeli strog centralizem, kakor levičarji, pa v družini obzirali se so pa težnje teh dveh strank diametralno nasprotne. Sicer pa levičarski poslanci neso imeli z glasovanjem toliko namena vreči vlade, kolikor zavreti, da se pristojbinska novela ne reši v tem zasedanju. Ti ljudje imajo zvezo z borzijanci, in zato ne bi morali obdačiti jih. A volitve so pred durmi. Večina nemških volilcev bi pa tudi rada videla, da se tem židovskim bogatinom naloži davek. Ko bi sedaj nemški poslanci glasovali proti borznemu davku bi pri prihodnjih volitvah, to jim mnogo škodovalo. Zato so pa začeli sedaj vesti se, kakor bi zastran tega, da se borzni davek še bolj poviša, bili glasovali za Rufov predlog, ki tudi odseku nalaga, da pri predelovanju pristojbinske novele še bolj obdači borzo. Ko se začne volilno gibanje, pa bomo videli, kako bodo liberalni kandidati izkoristili si to njih postopanje pri debati o pristojbinski noveli. Ako v novem državnem zboru pride pristojbinska novela na vrsto, če že v tem ne bode rešena, bodo pa liberalci z dobro vestjo glasovali proti borznemu davku ter tako se prikupili židovskim bogatinom. — Mej pustnimi parlamentarnimi počitnicami se bode končno sestavilo geeralno poročilo o budgetu, in če bode o pravem času dotiskano, začne se budgetna debata že 23. t. m.

Vnanje države.

Ker so se nekatere premožnejše rodovine črnogorske od mohamedancev, ki se izseljujejo nakupile večja zemljišča, izdal je knez ukaz, da se za naprej ne sme nikdo nakupiti več zemlje, kakor 20 oral.

Bolgari v Makedoniji se vedno bolj zatirajo. V Sofiji izhajajoč „Makedonski Glas“, ki se bavi pred vsem z makedonskimi zadevami, pravi, da Turki in Grki se kar skušajo, kdo bode bolj zatiral bolgarski živelj, prvi iz maščevanja za poraze v poslednji vojni, poslednji pa, da bi se znebili nevarnih tekmecev, kateri bi po svojem številu in po svojej nadarjenosti utegnili spodriniti Turke in Grke iz njih prednostnega stanja. Na bolgarske tabore, na kojih se je protestovalo proti zatiranju makedonskih Bolgarov, so že odgovorili Turki in Grki. Grški metropolit v Makedoniji sklical je bil shod Turkov in Grkov, da protestujejo proti poročilu v angleških listih o zatiranju Bolgarov. Ta shod se je vršil v glavnej cerkvi, in k njemu so vabili krajni časopisi. Po maši je metropolit propovedoval pravcato križansko vojsko proti Bolgarom. Slavo je klical sultanu, in proglašal dopisnika nekega Slovonom prijaznega angleškega lista za nesramnega lažnjivca. Rekel je, da v Makedoniji ni Bolgarov, da so vsi, ki se izdajajo za Bolgare, vladni sovražniki, panslavisti in puntarji... Nadalje je opomnil, da se Grki morajo pri Galib paši potegniti, da se za-

pro vse bolgarske šole ter tako naredi konec puntarske propagandi. Po božjej službi podal se je metropolit k Galib-paši, spremljevala ga je tolpa Grkov in klicala živela Grška! Pogin Bolgarom!... Lahko si mislimo, da take propovedi ne ostanejo brez vspeha. Dočim turški roparji trpinčijo in moré Bolgare, jih Grki marljivo obrekujejo in kot puntarje črnijo pri turški vladi, pri čemer se zopet posebno odlikuje grško duhovništvo. Tako je nedavno škof Mladenov, kakor se vidi renegat, očrnil nekega učitelja in nekega svečenika, ter oba so že deli v zapor. Vječe so prenapolnjene z bolgarskimi puntarji, mej njimi so stari možje, ki že komaj hodijo. Drugi bolgarski listi neprestano poročajo o roparjih, požiganjih, ubojih in oskrunenju žensk v bolgarskih krajih. V Velem, Prilepu in Ohridi ni več kmetkega prebivalstva, vsi so se izselili, da le otmó življenje. Prebivalci iz Orešja, Papradešća, Nežilova in drugih krajev so se pritožili že pri zastopnikih velevalstj v Solunu, in ti so naročili Galib-paši, da naj preišče razmere v dotičnih krajih. Ta je odšel, pa se kmalu vrnil, ne da bi bil vsprejel deputacije dotičnih krajev. Poslednji čas so se bolgarski pomočni odbori obrnili do bolgarskega ministerstva vnanjih zadev. Kdaj neki pride pomoč našim slovanskim bratom!

V nemških vladnih krogih so se sprijaznili z mislijo, da vojvoda Cumberlandski postane brušviški vladar. Pregovoriti ga bočejo, da se odpove svojim pravicam na hanoveranski prestol, ter tako odpraviti za zmaj hanoveransko vprašanje s sveta.

Poslednja zapreka, ki je še ovirala vspeh afrške konference, je odpravljena. Portugalska vlada je dala neki že nalog svojemu zastopniku pri konferenci, da prizna afriško družbo. Sedaj je v kratkem pričakovati konec konference.

Se sedaj nekateri ne verjamejo, da je Gordon mrtev. Še celo izvedeni angleški častniki in osebe, ki poznajo razmere v Sudanu, mislijo, da je še mogoče, da je živ. Tako misli podpolkovnik Wortley, ko bi bil Gordon res mrtev, bi bil Mahdi osrčen zaradi zmage, napal angleške čete, ki se nahajajo od Kortija do Gubata. Tudi ko bi bil Gordon mrtev, bi bil Mahdi skušal spraviti Wilsona na breg in ga uničiti, tako se je pa prizadeval odpraviti ga, najbrž boječ se, da se njegove čete ne zedinijo z Gordonovimi. Polkovnik Messedaglia bej, velik prijatelj Gordonov, tudi misli, da se morda Gordon umaknil v poslopje katoliškega misijona. To poslopje je poleg guvernerjevega poslopja ter tako močno utrjeno, da ga sovražnik ne more vzeti. Z onega kraja, kamor je prišel Wilson z ladjami, se pa ne vidi. To se ve, da so le domnevanja, ki so pa tem manj verjetna, ker je nek angleški vojak dobil v sedlinem žepu pripljenega sovražnikovega osla prepis pisma Berberskega guvernerja na sekijskega guvernerja, v katerem prvi naznanja, da mu je Mahdi pisal, da je vzel Kartum, ter je izdajica Gordon ubit. General Wolseley pa dobil od očitveca kavasa Ibrahima beja poročilo, da je Kartum pal 26. januarja ter je Gordon ustreljen na potu v avstrijsko konzulstvo. Po tem poročilu je avstrijski konzul ubit v svojej hiši, grški pa ujet. Da tudi temu poročilu ni absolutne verjetnosti pri sedanjih razmerah v Sudanu pripisovati, je sicer tudi res, a vender upanje, da bi bil Gordon živ se manjša od dne do dne. — Angleški koloniji Novi Južni Vales in Viktorija ponudili sta vladi, da odpošljeta, če treba, nekaj vojakov v Sudan. Vlada je vsprejela ponudbo. — „Times“ poročajo, da princ Hassan bode vojski generala Wolseleya pridat, kakor civilni komisar podkraljev in tedaj ne bode prevzel poveljništva konjice, kakor se je poročalo. — Iz Suakima v Berber bode baje v kratkem začeli graditi železnico.

Dopisi.

Iz Ptuja 15. februarja. [Izv. dop.] Kdo se ne spominja dogodkov o priliki cesarjevega prihoda v Ptuj l. 1883.? Kdo se ne spominja, kake

sposka zlorabila je svojo oblast, zlorabila je mogočnega dvoglavega avstrijskega orla, ki je varuh in gospodar vsem narodnostim avstrijskim in vsakemu državljanu posebej! A ne glede na število drugih neprilik omenjam le sledeče: Po prihodu Onderkinem nastopila je za Idrijo nova doba, doba reformacije, prenovljevanja in predelovanja. Vse, kar je bilo starega, moralo se je umakniti novemu.

Gospoda so bili tudi sprevideli, da je treba prenoviti žgalne peči za živo srebro, da bi se manj srebra zgubovalo. A ker neso znali, kako bi bilo prav, so poskušali. V ta namen podirali so stare žgalnice in zidali nove peči za poskušnjo. Ali komaj so bili nove žgalne peči dobro zakurili, že je bilo toliko delavcev bolnih vsled zastrupljenja z živim srebrom, kakor nikdar popred. Priča temu je cela Idrija. Te peči za poskušnjo so marsikoga spravile pod zemljo, prouzročile so neizmerno uboštva in nesreče, uničile so vso ribjo rejo v reki Idrijci daleč doli na Tolminsko, zadale so marsikateremu živinorejcu okoličanu smrtni udarec, kajti poginula mu je domača

živina! In brez postavno zaukazanih razprav zidale so se te nove peči! Rudniškej gosposki pa se je poljubilo kazati na dvorni dekret od leta 1837., ki stavbe za poskušnjo dovoljuje — in trdila je tudi, da zidanje teh pečij ne zadeva občnih interesov! Poskušnje, vsled katerih je zbolelo stotine delavcev, pač nobena vlada odobravati ne more! In da se je Idrijski rudar zlorabil kot sredstvo v dosego namena, tega krivi so oni, ki so takrat vladali v Idriji; krivi pa so tudi vsi oni, ki so vse to mirnim okom opazovali! Jaz se ne čudim, da so ti gospodje za časa svetih balkanskih bojev navdušeno simpatizovali z barbarskim Turčinom! Pravih Turkov ni videla Idrija, imela pa jih je vendar le.

Pri teh novih žgalnicah skrbelo se je v prvej vrsti, da se ruda kolikor možno izkoristi, a na delavca se ni gledalo! Zanj — za človeka — se ni skrbelo! Neznosen smrad moril je ljudi. Liki sence, upalih lic, udrtilih, motnih očij, tresoči se na celem životu, s pošušnim jezikom, usta, nos, ušesa polna smrdljivega, strupenega prahu — prihajali so bori trpini z dela domov! Dvakrat, trikrat, k večjemu teden dnij hodil je na delo k onim pečem in

je naša prva politična glava pod nos dobila? Kdo se ne spominja člankov pisanih „Narodu“ in „Politiki“ ob volitvah v državni zbor mesto umrlega Herman-a? Kdo se dalje ne spominja drugih jednacij „nepristranostij“ tiskanih o tem moži? Da, ko bi se take čudne, a istinite stvari pisale — kajti istinite morajo biti, če ne bi jih „visoki“ gospod moral popravljati, oziroma tožiti — o kakem le količkaj narodnem uradniku, bil bi gotovo takoj daleč od Ptuja. Toda naš g. glavar ima previsoko zaslonbo, zaslonba, ki nikdar strohnela ne bode. Zategadelj se baje zopet pripravlja na boj proti — Slovincem.

Ko se zmračí, zapazil bodeš navadno vsak večer po naših borno razsvetljenih ulicah laziti dva moža t. j. gosp. glavarja in načelnika okrajnemu zastopu, znanega tukajšnjega žida, o čigar preteklosti nam zgodovina tukajšnjih baburic malo vredne stvari pripoveduje. A ker je mož priromal daleč od tam — rojstni kraj mu je dežela naših slavnih apostelnov sv. Cirila in Metoda — zato napravili so ga, ker ima toliko ljubega časa, da ne ve kam ž njim, načelnikom okrajnemu zastopu. Naj bode. Dr. Strafela je bil tudi več let, zdaj pa počiva na mehkejši blazini, premišljujoč o svojej nekdanji slavi. Sic transit gloria — načelnika.

Kaj vender imata ta dva mračnjaka, vprašal me je prijatelj, ker si tako glavi stikata. Pa kmalu razozljava uganko. Po volji jima ni: a) da je znani profesor še vedno ud okrajnemu šolskemu svetu; b) da so sploh ti nagajivi Slovinci v okrajnem zastopu, in da se „drznej“ gosp. načelniku in njegovemu namestniku včasih v tem ali onem vprašanju ugovarjati; c) kaj storiti, da bi ta korporacija zadobila v kratkem drug obraz? N. pr. da bi žid Piskač prvo piščalko piskal in njemu znani tukajšnji šulferajnski Zadnjakovič sekundiral! Bi ali ne, vender ne gre in ne gre, akopram bi najraje g. predsednik sam!

Toda to še ni vse. Volitve bodo tudi v kratkem. Könnte man nicht einen „bauern“ durchbringen, si misli rojak sv. Cirila in Metoda. Toda naši liberalci imajo „s kmeti“-kandidati smolo, kajti ti „kmetje“ nosijo prelepe suknje in nobeden ne dobi več nego k večjemu 40 glasov. To pa je za državnega poslanca premalo, kajti volilcev vseh je nad 300.

Tedaj tudi nič. Seveda, še marsikatero po glavi nosita, kako bi proti nam kaj storila, pa ne gre in ne gre, kajti narod je že preveč zaveden. Kdo pa je na tej zavednosti največ kriv? Gotovo načelnik okrajnemu šolskemu svetu sam, kajti on sam je našega okraja narod zelo „zavedel“ brez znanih zakonitih šol, pri katerih je toliko dijet utaknil v žep. Gosp. glavarju pa tiho na ušesa zatrobimo: „Povej mi, s kom hodiš, in povem ti, kdo si.“

Iz Celovca 15. februarja. [Izv. dopis.] Redki, kakor bele vrane so dopisi iz koroške metropole v Vaš cenjeni list. Pa k'lo bi se temu čudil, ker je sedaj Celovec tako naroden, kakor (obrotniške, gospodarske in narodne) Novice v novejšem času zaslužne (in potrebne). A vender imamo čitalnico, četudi skoro nič narodne inteligence. Tej prikazni se mora vsak čuditi, kdor ve, da ima Celovec v naše kulturne povestnici važno mesto, kar pričata Glasnik in Mohorjeva družba. Uzrok pomanjkanju narodne inteligence so naše šole. Preglejmo programe naših srednjih šol in videli bomo, kako malo Slovencev hodi v šolo. Zakaj? Zato, ker so

prišel je domov — zmočen, opotekajoč se, in legel je marsikateri v postelj — za vselej! Mnogobrojna negodna deca pa je plakala in stradala!

Pisal bi; pero samo mi sili naprej. —

A kdor hoče spoznati socialno stanje Idrijskega c. kr. rudarja, ni mu treba umetnih hipotez, ni mu treba učenosti, pač pa malo srca in odprtih očí. Po dopisih v raznih slovenskih listih vedelo je občinstvo slovensko, da se v Idriji bje trdovratni boj za narodno pravo; svet pa ni znal, da je Idrijski rudar najnesrečnejši človek na svetu. Velikonemška tedanja liberalna vlada pa je takrat z Dunaja osrečevala nenemške narode z nemško kulturo.

Še le pravična sedanja vlada obrnila je svojo pozornost tudi na zakotno mesto Idrijo. Idričan jej je zato tudi hvaležen. Socialno vprašanje Idrijskega rudarja ni še rešeno. Sedanji gospod načelnik rudniški — Slovan po rodu — ima lepo priliko poleg drugih stanovskih dolžnosti skrbeti v prvej vrsti za zboljšanje plače rudarjem. Hvaležen narod zval ga bode očetom.

Slovinci večinoma šteti mej Nemce. In zakaj se štejejo mej Nemce? Zato, ker se ne zavedajo svoje narodnosti Britko nam bi bilo treba Janežičev in drugih buditeljev mladine. Ali bi ne bilo dobro in koristno, ko bi hoteli nekateri naših nadarjenih srednješolcev, kateri imajo zadostno podporo, iti se šolat v tužno Koroško, kjer bi Slovence-dijake navduševali za Slovenijo? Premislite rodoljubni dijaki!

Da se pa naše šole preustrojijo, da nam začne solnce lepše sijati, treba je, da pri bodočih volitvah za državni zbor dobimo lastnega zastopnika, da bo čudečemu se svetu odkril rane, katere trpi slovenska raja na konci 19. stoletja v ustavnej državi.

Pri bodočih volitvah za državni zbor nam je zmaga mogoča le v dveh volilnih okrajih in sicer na kmetih.

V skupini Celovec-Velikovec smo zadnjič častno propali, kajti naša minoriteta je bila neznatna. Pri dobri agitaciji moramo gotovo zmagati v tej skupini, katera ima 228 volilnih mož, mej katerimi je kakih 65 Nemcev. Izvestno bode nekaj naših se ujelo na limanice in volilo laži-liberalca, pa vender mora biti zmaga naša, če se pridno podamo na delo.

V drugej volilni skupini Beljak-Borovlje je 141 volilnih mož in mej temi 82 Slovencev (vsaj biti bi morali). Tudi tukaj mora „po pravici in številu“ zmaga naša biti. Borba bo huda, kajti nemčurji bodo rabili vse, denar in — moč. Narodnjaki-duhovniki in svetni na delo, dokler je še čas. Če priborimo ta dva mandata, ni to v korist samo Koroškej, ampak celej Sloveniji. —k—

S spodnjega Štajerskega 15. febr. [Izv. dop.] Navadno se ne bavimo z znano „Celjsko vahterco“ recte „Deutsche Wacht“, pa potrebno je vender, da se oglasimo, sicer bi se mislilo: „qui tacet, consentire videtur“. — Imenovanje gosp. dr. Firbas-a, c. kr. notarjem v Brežicah je spravilo imenovanega lista prijatelje, kakor se to vidi iz št. 13. dne 12. februarja ob ves razum.

Ker so Brežice — seveda po mnenji D. W. nemško mesto, bi moralo pravosodno ministerstvo tjakaj imenovati nemškega notarja. — Prijatelji imenovanega Celjskega hujskajočega lista jako dobro vedo, da šteje celi sodnijski okraj Brežki 17—18.000 prebivalcev in da mej temi ni 1000 Nemcev, če tudi vsakega posamičnega dvakrat štejejo. In tej peščici Nemcev na ljubo bi moral v Brežice biti imenovan nemški notar, da bi pomagal spravljati „schlechtere Bauern, welche die deutsche Sprache noch nicht beherrschen (arg. a. cont) pod nemške hegemonie. Mi smo prepričani, da gospod dr. Firbas, doma iz Biš-a v Št. Lenartskem okraju v Slov. Goricah, ki ima, kakor je celo Celjskemu listu znano, lepo premoženje, ni po godu kot c. kr. notar v Brežicah, niti gospodom pri c. kr. okrožni sodnji Celjski niti pri c. kr. nadsodnji Graški, niti Celjski vahterici, veselilo pa bode gotovo razun Brežkih Nemcev vse druge prebivalce — Slovence imenovanega okraja, da dobe „post tot discrimina rerum“ vender jedenkrat c. kr. notarja Slovence po rodu in mišljenji. Da se bode prijateljem Celjskega časopisa „D. W.“ jeza podelila, naj premišlujejo in nam dajo odgovor na sledeče vprašanje: Se li nahajajo v Brežiskem okraju in sploh na slovenski zemlji prebivalci slovenski zavolj nemških uradnikov oziroma ali se nahajajo uradniki zavolj prebivalcev?

Iz Radovljice 17. februarja. [Izv. dop.] Naše mesto broji okolu 800 prebivalcev. Izimši nekaj odličnih narodnjakov, se šteje vse drugo mej nemčurstvo.

Tukaj nahaja se okrajno glavarstvo, sodnija, davkarija, beležništvo, štirirazredna ljudska šola, finančna straža, itd.

Torej je precej izobraženih mož, kateri bi lahko kaj obče-koristnega napravili. Pa zato nemajo veselja, rajši se mej saboj obirajo in pretehtavajo, kar je razvidno iz sledečih epigramov: (Oprostite, da ne tiskamo teh epigramov, ker so deloma vender prerobati. Uredn.)

Jednake epigrame? bolj ali manj okorne dobili so vsi uradniki, preiskali so toraj obisti in srce vsakemu in vsaki.

Res je, da nekaterim ni nič družega mari, kakor velika klobasa, drugemu zopet škaf vina, ali taki ljudje so povsod.

Kaj pa je uzrok temu obrekovanju? Jaz pravim, da pomanjkanje dela.

Mesto, da se kujejo obrekovalni verzi na poštene ljudi, ustanovilo naj bi se bralno društvo, prirejale veselice in čisti dohodki v obče koristne na-

mene obračali, makari prvi pot za napravo kanalov, da se ne bode gnojica po mestu cedila.

Mestno starejšinstvo naj bi ustanovilo kmetasko posojilnico in si tako za občni blagor velikih zaslug pridobilo.

A kaj hočemo nemčurskim mestnim očetom je vse kaj družega bolj pri srci, kakar obče-koristne stvari, rajši kalijo vodo, da potem lahko debeloglave kapeljne lovijo.

Res, daleč smo prišli pri nas. Komaj se pokaže v mesto, že ti skujejo epigram in se ti skoro očitno smijajo. Mraz mora preleteti vsakega uradnika, ko čuje, da je prestavljen k nam.

Slišimo, da je več uradnikov za premeščenje od nas prosilo. To je jedini pot, kateri pelje iz obrekovalnega našega mesta! —

Domače stvari.

(Knezškof dr. Misija) odpelje se jutri na Dunaj, da se udeleži posvetovanja avstrijskih škofov o kongru.

(Odbor za potovanje na Velegrad in v Prago) imel je včeraj zopet sejo. Določilo se je: Odhod iz Ljubljane bode 12. avgusta, najbrže po južni železnici, vender se v tej zadevi še nič gotovega objaviti ne more, ker so se pogajanja o voznini stoprav pričela. Na Dunaji bode počitek in koncert. Na Velegradu mudili bi se jeden dan. Z Velegrada pa bi se vozili čez Olomuc v Prago, kjer bi ostali oficijalno dva dni in kjer bi se jeden večer predstavljala opera, drugi večer pa drama. Odbor je nadalje sklenil, da se povodom tisočnice izda brošurica, k večjemu dve poli obsežna, s podobami sv. Cirila in Metoda in Velegrada. Ta brošura se bode tiskala v več tisoč izvodih, prodajala pa po 10 kraje. —

(Konzorcij za dolensko železnico) se je konstituval ter izvolil predsednikom g. Josipa Kušarja. Konzorcij uložil je že prošnjo, da se mu dovoli trasiranje. Tega dovoljenja nadejati se je še to pomlad.

(Glavni odbor za ošuševanje barja) imel je včeraj prvo sejo v navzočnosti vladnega svetnika pl. Wurzbach-a. Voljen je bil predsednikom odbora g. Fran Trtnik, uradnik deželne blagajnice in hišni posestnik, z 8 glasi. G. Martin Peruci, posestnik v Lipah, dobil je 7 glasov, jeden glas pa bivši predsednik dr. Josip Kozler. Podpredsednikom bil je izvoljen g. Matija Remškar iz Brezovice. Navzočnih je bilo vseh 16 odbornikov.

(Ušel je) svojim starišem v Celovci 16letni gimnazijalni dijak Richard Birnbacher. Pri-nesti je imel koncem semestra obilo dvojk in trojk. Ker tega ni hotel, potegnil jo je preko Ljubelja čez Ljubljano v Trst, da se naseli v Congo-državi kakor je to svojim starišem naznanil. Mestni magistrat Celovski sedaj ubežnega dijaka telegrafno išče.

(Iz blaznice na Studenci) ušel je danes norec Jaka Tomšič, bivši konduktur južne železnice, doma v Hrenovcah na Notranjskem.

(Psa „prepeličarja“) našli se organi okrajnega glavarstva Ljubljanskega pri nekem posestniku v Srednjih Gameljnih. Ker je pes gotovo lastnina kakega lovca, naj se isti oglasi pri okrajnem glavarstvu.

(Gorenjo-savinjska posojilnica v Mozirji) razpošilja račun in bilanco za deseto upravno leto (1884). Ta posojilnica izvrstno napreduje. Hranilnih ulog imela je 136.738 gld. 66 kr., na posojilih 77.435 gld., hranilničnih ulog pri drugih zavodih 63.500 gld. Reservni fond bil je 1883. l. 17.630 gld. 7 kr., koncem 1884. l. pa 20.056 gld. 62 kr. Hranilne uloge obrestujejo se po 5%. Kakor je Štajerska zibelka posojilnic slovenskih, tako se tudi opaža, da so tamošnje posojilnice najmočnejše, da se leto za letom razširja promet. Računajoč z razmerami, stavili bi za prve posojilnice naslednji spored: Celje, Maribor, Mozirje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 17. februarja. Po brzojavkah iz Plzna bode v tamošnji trgovske zbornici 25 Čehov in 11 Nemcev.

Budimpešta 17. februarja. Uradni list objavlja, da se je vrhovnemu mestnemu glavarju odvzelo vodstvo policije v Budimpešti in da je za to mesto imenovan Török, župan v Temesvaru.

Pariz 16. februarja. Časopis „Temps“ poroča iz Šangaja: Courbet napal je v 14. dan

Razne vesti.

* (Izredna prijateljica revnim dijakom.) Nedavno v Linci umrla odvetniška udova gospa Mayrhofer izvolila je podporno društvo državne gimnazije v Linci glavnim dedičem svojega precejšnjega premoženja, tako da bo temu dobrodelnemu društvu pripalo najmanj 20.000 gl.

* (Krvavci v Parizu) Policija zasledila je v Parizu velika zaroto nemških krvavcev. 11. t. m. prišli in zaprli so namreč socialista Albrehta doma iz Nemčije in znanega krvavca Morphy-ja. Pri prvem našli so mej domačo preiskavo mnogo pisem, katera mu je pisal Reinsdorf, nedavno v Halle obešeni krvavec, potem popolno zbirko Mostove „Freiheit“ in obilo družih anarhističnih listov. Albrecht je vodja nemških socialistov v francoski prvostolnici. Pri Morphy-ju, sinu nekega Angleža in Francozinje, dobili so pa pisma ruskih nihilistov in nemških socialistov. Okolu 30 tujih zlasti nemških socialistov bodo še prišli in deli pod ključ.

Za vnanjo porabo. Proti protinu in trganju, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (11—1)

Listulca uredništva: Gosp. J.: „Jurčičevih zbranih spisov“ bode kakih 12 zvezkov. Naročnina se navadno in najpriladnejše pošilja po nakaznici. Poslali bi se Vam pa tudi s poštним povzetjem, kar pa več stane. — „Slike“, katerih ste spominjali, nam bodo dobro došle. — Gosp. J. N. v L. — Brezimna pisma so sedaj jako navadna. Naj Vam ne kalijo miru.

Umrli so v Ljubljani:

13. februarja: Marija Gostič, paznikova hči, 2 leti, Lončarska steza št. 6, za davico.
15. februarja: Jožef Plavec, mestni stražnik, 67 let, Poljanska cesta št. 45, za rakom v želodci. — Helena Avbelj, kramarica, 35 let, Valvazorjev trg št. 4, za jetiko. — France Lavrič, delavec, 44 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko.

V deželnej bolnici:

13. februarja: Anton Lavriha, črevljar, 47 let, za jetiko.
14. februarja: Matija Jereb, delavec, 37 let, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. febr.	7. zjutraj	737.91 mm.	— 4.6° C	sl. vzh.	obl.	
	2. pop.	737.40 mm.	+ 6.7° C	sl. jz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.64 mm.	+ 5.7° C	sl. jz.	obl.	

Srednja temperatura + 2.6°, za 2.9° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 45 kr.
Srebrna renta	84 „ „
Zlata renta	106 „ 75 „
5% marcna renta	99 „ 06 „
Akcije narodne banke	865 „ „
Kreditne akcije	303 „ 50 „
London	124 „ 30 „
Napol.	9 „ 81 „
C kr cekini	5 „ 81 „
Nemške marke	60 „ 55 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 127 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 174 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	106 „ 70 „
Ogrska zlata renta 6%	— „ — „
„ 4%	98 „ 30 „
„ papirna renta 5%	93 „ 95 „
5% štajerske zemljišče odvez obilg	104 „ — „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 115 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	123 „ — „
Prior. obilg. Elizabetine zapad. železnice	112 „ 30 „
Prior. obilg. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 60 „
Kreditne srečke	100 gld 178 „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 106 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	215 „ 25 „

Kri čistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetnih in obistnih boleznih; v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Razpošilja se le jeden zavoj.

Planinski zeliščni sirop kranjski a 56 kr.,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine. Koristnejši, nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni „pri samorogu“

JULIJ pl. TRNKOCZY-ja
na Mestnem trgu v Ljubljani. (41—5)

Razglas.

Za novo stavbo deželnega muzeja „Rudolfinum“ se imajo izvršiti potrebna sklenarska in plesarska dela.

Ta dela se bodo oddala v izvršitev po skupinah imenovanih obrtov proti plačilu dotičnega dovršenega dela na podlagi jednotnih cen.

Zarad oddaje tega dela se razpisuje pismena ponudna obravnava

do 2. marca opoludne 1885.

Po obrtih razvrsteno delo je proračunjeno in sicer:

sklenarsko delo na 1885 gld. 50 kr.
in plesarsko delo na 1719 „ 88 „

Dotični stavbinski poizvedki, namreč splošni in posebni pogoji, proračuni in osnutki, kolikor jih je na razpolaganje, so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada v Ljubljani, v Gospodski ulici v dvorskem poslopju h. št. 2 od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, kjer se morejo tudi prepisati.

Ponudniki naj uložijo svoje ponudbe vsaj do 2. marca 1885. leta do 12. ure opoludne pri uložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega.

Ponudbe morajo biti na kolek za 50 kr. pisane in zapečatene in z napisom na zavitku: „Ponudbe za dela stavbe deželnega muzeja Rudolfinum v Ljubljani“. Vsaki ponudbi se ima priložiti 10% na jamčevina zgoraj navedenih cen, bodi si v gotovini ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pisemih po sedanjih tržnih cenah (kurzu), ako ta ne presega imenske vrednosti. Vsak ponudnik mora v ponudbi izreči, da pozna vse navedene spise ponudjenega dela, ter da se stavljenim pogojem pravokrepno podvrže.

Stvari za steklarska ali plesarska dela, t. j. okna, vrata itd., naj si podvzetniki v dotičnih mizarstvih, oziroma ključarskih delalnicah, koje jim bode naznanil deželni stavbinski urad, osobno dobro ogledajo ter morajo v svoji ponudbi potrditi, da so stavbo na mestu ogledali in da poznajo tudi navedene reči. — Ponudbam za sklenarska dela naj se priložijo, oziroma deželnemu stavbinskemu uradu odajo primerno veliki obrabi sklenarskega blaga za različne debelosti in raznovrstnosti steklenega dela, obrazcem je dodati dotična zaporedna številka proračuna.

Ponudniki naj s številkami in besedami zapišejo ponudjeno ceno in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen ter naj ponudbo lastno ročno podpišejo s krstnim in rodbinskim imenom in naj pristavijo temu podpisu kraj, dan, bivališče in svoj stan.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svoji razbornosti izbrati si podjetnika, brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja, po okoliščinah pa tudi razpisati novo ponudno obravnavo.

Oziralo se bode le na pismene v razpisni doližene ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 9. februarja 1885.

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po	1.— kr.
„ elegantno vezan po	1.50 „
II. zvezek, nevezan po	70 „
„ elegantno vezan po	1.20 „
III. zvezek, nevezan po	70 „
„ elegantno vezan po	1.20 „

Ako pa tudi odajemo vsak posamičen zvezek, vender se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I, II. in III. nevezani zvezek 2 gld. 40 kr. Za vse tri lepo vezane zvezke 4 gld.

Naročnina za zvezek I, II., III., IV. in V. stoji 3 gld. 50 kr., za elegantno vezanih prvih 5 zvezkov 6 gld. Naročnina pošilja se najpriladnejše s poštними nakaznicami pod naslovom: g. Jos. Stare v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naročijo skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dr. Jos. Staretu v Ljubljano naročilno svoto 6 gold.

(22—8)

Odbor za Jurčičev spomenik.

Velika partija 1 (788—81)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštenu povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.
Uzorec proti pošiljatelj marke za 10 kr.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Milovrh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribč. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribč. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstivo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinc. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvorna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

V Švico, Francijo, Belgijo, Ameriko in Anglijo najceneje via Innsbruck-Ariska železnica.

Izdaja voznih listov (kart) za železnice in parnike. Vsa pojasnila o potovanju po avstrijskih in inozemskih deželah daje zastoj (800—10)

KAROL HUNOLD,

Innsbruck, Erlstrasse 13.

Mejnarodna prometna pisarna.

Prava marzeilska galerta

je najgotovjše, najhitrejše in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in jamči se za najboljši uspeh; dobiva se pri (30—11)

A. HARTMANN-u,

v Ljubljani, Tavčarjeva palača.

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, odhod okolu 15. dne marca 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (20—21)

J. TERKULE,

generalnega pasužnega agenta,

Via dell' Arsenal Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

CONIFEREN - SPRIT

ne smel bi manjkati v nobeni bolnici in otročej sobi; on je desinfekcijsko sredstvo veličastnega pristnega duha po gozdu in je posebno priporočati pri otročjih boleznih, za v sobah otročnic in pri epidemijah. — Ker ima Bittnerjev confirni sprit v sebi kot zdravilno znano balzamično-smolnate in eterično-oljnat snovi vedno zelene smreke v koncentrovani obliki, ga vsi zdravniki priporočajo pri plučnih in vratnih boleznih. Bittnerjev confirni sprit se dobiva samo pri Jul. Bittner-ju, lekarju v Reichenau, Sp. Av. in v spodaj navedeni zalogi.

Cena steklenici 80 kr., 6 steklenic velja 4 gld. Patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr. (706—12)

Zaloga v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczy-ju, lekarju.

Pristen samo z varstveno znamko! Patentovani razpršilni aparat ima ulito firmo: „Bittner, Reichenau, N.-Oe.“.